

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetések elfogadhatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécében,
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.
«Általános Tudóstól» hirdetési osztálya Budapest.

Nyitltár petítora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

A helyes irány.

Miként a házunknak, a lakószobánk-nak értéke igen nagy, részben a ki-vésésétől vagyis attól függ, vajlon dél vagy észak felé, a verőfényes mezőkre vagy a napfény-nélküli utcákra bír-e kilátással: épúgy a szellemre és a lélekre nézve is a legelső követelmény: a helyes irány.

A szellemi egészség és betegség közti különbség is gyakran kevésbé függ a véleménytől s a hittől, mint a szellemi, a lelki iránytól.

Itt van pl. két férfiú; mindketlen tar-toznak egy s ugyanazon politikai párthoz; szavaznak ugyanazon programra; ugyan-azon jelöltet választják; résztvesznek és tapsolnak ugyanazon gyűléseken; s mégis egészen ellenkező motívumok vezérlehetik őket. Az egyik ugyanis eszköznek tekinti a pártot a reformokra; míg ellenben a más-iknak csak saját állásának, fentartásának, saját méltatlanságának, titkolásának, igaztalan-ságának elrejtésének és szavazatának jul-talmazásának tekinti azt.

Hasonlók ők olyan emberekhez, a kik ugyanazon utnak különböző oldalain laknak. Bizonyon tekintetben közeli szomszédok, de szempontjaik mégis teljesen ellenkezők. Az egyik északfelé néz, a másik pedig dél felé. Az egyik a napfénybe tekint, a másik — árnyékba.

Mindegyikük dyanokat talál az ellen-pártban, a kik vele egyenlőbbek, mint a

saját választótársai. Nem szavaznak ugyan-azon választó cédulára, de szavaznak ugyanazon eszmékre. Nem éppen oly közeli szomszédok, de van ugyanazon kilátásuk, irányuk.

De menjünk kissé tovább és gondol-junk az emberek vallási sympathiáira, a melyek gyakran teljesen megzavarják minket. Itt ott találunk oly emberre, a kinek val-lási meggyőződése látszólag távol áll a miénkétől, de a ki iránt mégis a rokonlélek gyöngéd ellenszenvét érezzük.

Ha csak a doktrinár fejtegetések képez-tek volna köztünk az egyedüli kapcsolatot: akkor nem találtuk volna meg a meggyőződés közös talaját. De azt a meglepő felfedezést tesszük, hogy a radikális véleménykülömb-ség daczára mégis van közös kilátásunk. Az istenimádás mindkettőnkél — ugyan-az; lelkünk ablakai ugyanazon ut felé néznek; s mi több igazi rokonszenvvel va-gyunk ezen másüt ember iránt, mint sok mással szemben, a kik véleményünket osz-lják ugyan, de ugyszólván háttal vannak fordulva felénk s a kiknek más a — ki-látása.

Igy történik azután, hogy a legelső, ha nem is a legnagyobb kérdések, a melyekkel minden léleknek foglalkoznia kellene, — nem így hangzanak: hol állok? Mit hiszek? Mit értem el? — hanem ellenkezőleg így hangzanak: melyik irány felé fordulok? Mi a szellemem és szívemnek mindennapi ki-látása?

S ebben rejlik a fenyegető veszély a mi korunkra és minden időkre nézve! Az az igazi veszélye a mi korunknak, — hogy a modern élet összhalmazódó érdekei — nem hagynak semmiféle kilátást, semmiféle nyílt ablakot a szellemnek, semmiféle szent helyet a léleknek. Az élet ablaktáblái erő-sen be vannak zárva; az élet apró dolgai kiszorítják a nagy dolgokat; s a lélek mit sem tud napfényről és azon tájról, a mely éppen ajtaja előtt terül el. Imádkoznia kel-lene mindenkinek, hogy megszabaduljon azon praktikus materialismustól, a mely életünknek az átka; és hogy megmenkül-jön ezen elzárt, megsejtségtelenített eszmények nélküli élettől, a melynek ablakai el vannak zárva, el vannak reteszelve; s a hol az ember belül úgy van elfoglalva, hogy nincsen ideje kitéphetni azon távoli tájra, a mely szent gondolatokat, szent eszméket sugallhatna neki.

S ezen kimerült, önmagával elfoglalt, tullehelt életbe belép a vallás az ő külö-nös és becses adományával. Némely faradt s elzárt életnek eleinte nem nyujt semmiféle abszolút meggyőződést és semmiféle szilárd hitet; kinyitja csak az ablakokat, melyek a nagyvilág felé nyílnak.

Itt azután messze távolban tisztán lát-juk az eszményeket, ábrándokat s az álmo-kat, a melyekről azt hittük, hogy már régen eltűntek; látjuk őket — mint tornyokat az esti pirban.

S a lélek ezen felsőbb ablakaiból lát-

TÁRCZA.

Titokszertü dolgok.

Hiába élünk az exakt tudományok korában, az emberi természet szomjazik a titokszertü, a csodálatos után. Az emberi ész mindenféle korlá-tokra bukkan, melyeken úgy szeretne áthatolni. Még hozzá a történelem, a néprajz, sőt saját tap-pasztalatunk számos titokszertü dologról értesít. Még pár évszázad előtt a tudomány mosolygott, a csodák, a misztikus tünemények hallatára; és mai nap már maga is kénytelen foglalkozni velük.

Ismeretes, hogy a babona állandóan kísérte legtöbb régi nép életét, és mai nap is állandó társa a műveletlen népek vallási fogalmának. De a babonások sokszor minden kétségen felül álló titokszertü dolgokon alapulnak.

Minden pogány népnél találkozunk a jóslás-sal és bűbájossággal. Közvetítők az ember és a szellem között a papok és varázslók. Hogy Egy-iptomban és Khaledában a varázslás és időkötél fogva divatban volt, bebizonyított dolog. Görög-ország jósdáiról Simon Alazus, Tanaí Apolonius csodáiról teljes hittel érdemlő régi írók értesite-

nek. Tertullian idejében kecskékkal és asztalok segítségével jósláltak. A szibériai sámánok mester-ségesen nyavalyatörésszerű állapotba ejtik ma-gukat s ilyenkor jövendőknek és csodálatos mu-tatványokat visznek végbe. Az indiai varázslókról csodadolgokat beszélnek. A fakírok egyéb bámu-latos mutatványokon kívül elevenen temették el magukat és hónapok mulva az állatok téli álma-hoz hasonló állapotukból új életre ébrednek. S hogy a dolog nem csalás, azt hivatalos tudomá-nyos vizsgálatok állapították meg.

A kereszténység a pogány jósdákban nyilat-kozó szellemeket és isteneket ördögöknek nyilvánította. De a keresztény hitre tért pogány és bar-bár népek nem könnyen szoktak le babonás szo-kásairól. A mit eddig saját isteneikre fogtak azt most az ördögnek tulajdonították. Így eredt a kö-zépkor babonás hite; a keresztény ördögötannak és germán népek hitregéinek keveréke.

A mult század végén a felvilágosodás gúnyt ö-zött e boszorkányhitből, de ugyanakkor kapva kapott a titokszertüség egy másik fajtán a: mes-merizmuson, vagy állati dejellegesen. Századunk-ban pedig a babona spiritizmus alakjában úgy el-terjedt, ahogy tán soha.

És ami igazán csodálatos, épen az exakt tudomány emberei közül estek sokan áldozatául

annak, mint pl. egy Zöllner, Weber, Fechner, Crovces, Huggins, Wallare, Flammarion stb.

Pár évtized előtt pedig felfedezték a hyp-notizmust. Tulajdonképen már az egyiptomi és indiai orvosok, bűvészek alkalmazták azt. De tu-dományos vizsgálódás tárgyává csak Braid ma-dchesteri sebész tette 1840-ben. 1875 óta pedig minden nevezetesebb kórházban és egyetemen ta-nulmányozzák. Ez által a titokszertü, mely felett a tudomány addig gunyolódott, egyszerre tudomá-nyos kérdés lett.

A hypnotizmus vagy hypnosis nem egyéb, mint mesterséges alvajárárs. Ismeretes, hogy né-mely emberek álmuiban megmozdulnak, beszél-nek, felkelnek, sőt néha bámulatos dolgot művel-nek. Ezen állapothoz hasonlólt lehet előidézni mesterségesen is a legkülönfélébb eszközökkel. Ilyen eszköz: valamely fényes tárgyank közelebbről való hosszas merev nézése, egyenletes simo-gatások a testen végig, egyforma nesznek feszült figyelemmel való tartós hallgatása stb. stb. sőt néha az is elég, ha a kísérlet tárgyául szolgáló személyvel fokozatosan elhitetik, hogy ő álmos és nem sokára elalszik. Fődolog azonban a figye-lemnek és gondolatnak egy pontra való összpön-tosítása. Ismételt kísérletek után a hypnosis iránti fogékonyság mindig nagyobb lesz, kivált azokban, kik érzékeny idegzet mellett figyelmüket erősen

Ferencz József keserűvíz az egyedüli elismert kelle-mes izü t e r m é s z e t e s hashajtószér. 850 17-37

jük az olyan szent életbe való hitet, a mely becsületes, hasznos és üdvös mireánk embertársainkra, a nemzetre s a hazára nézve

Cselkó József

Városi közgyűlés.

Csakornya város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott folyó hó 1-én. A közgyűlésnek legfontosabb tárgya a megüresült városi elemi iskola helyiségeinek és a régi városháza helyiségeinek a bérbe adása.

Erre vonatkozólag elnöklő városbíró előterjesztette, hogy a volt községi elemi iskola helyiségeiből Zrinyi Viktor csáktornyai kereskedő az épület északi folyosója melletti 2 termet és az Erzsébet-terre nyíló folyosóját egy faházalévi 804 korona bérösszegért a szabályszerűen kitűzött árverésen 12 évi időtartamra minden átalakítás nélkül bérbe vette. A közgyűlés az árverést s ezzel a bérbeadást jóváhagyta. Jelentette továbbá a városbíró, hogy a Czvetkovics Antal háza és az északi folyosó közti helyiségek bérbevételére az árverésen senki sem jelentkezett. Együttal bemutatja a Csáktornyai Vidéki Takarékpénztárnak a város előljáróságához érkezett azon ajánlatát, mely szerint a nevezett pénzintézet az előbb említett s bérbe nem adott helyiségeket a város által teljesítendő kellő átalakítással hajlandó 12 évre bérbevenni évi 1100 korona bérért.

A közgyűlés az ajánlatot elfogadta és folyó évi szeptember 1-től 12 évi időtartamra e helyiségeket a Csáktornyai Vidéki Takarékpénztárnak a felajánlott évi bérösszegért bérbeadni határozta. A közgyűlés továbbá utasította az előljáróságot, hogy a régi városháza ez ideig hivatalos helyiségeit évi 500 korona bérért ajánlja föl a járási szolgabíróhoz hivatalos helyiségeinek mint

den átalakítási és további fenntartási kötelezettség nélkül. Az ez ideig jegyzői lakás-mellékhelyiségeivel együtt a közgyűlés, szintén átalakítási és fenntartási kötelezettség nélkül, a városi adóügyi jegyzőnek évi 300 korona bérösszegért, a régi rendőrszobát pedig 72 korona évi bérért a szolgabírói hivatal szolgájaként nyilvános árverés melölözésével bérbeadja.

A községi bíró előterjeszti továbbá, hogy az elemiskolában leendő jegyzői lakás-átalakítási költségei mintegy 3800 koronába kerülnek. A közgyűlés az átalakítás részletes költségvetésének elkészítésére és az átalakítási munkálatok árlejtés utján való fogantatására az előljáróságot utasítja.

A közgyűlés elhatározta, hogy a helybeli katonai állomás parancsnokságnak megkeresésére a villamvilágításnak a lovassági laktanyába történt bevezetése folytán fölmerült összes költségeknek a felét, vagyis 1679 kor. 42 fill. a város pénztárából fedezi. A Ternava patak szabályozásának költségeire előlegként 200 koronát szavaz meg a közgyűlés.

Még néhány kisebb jelentőségű ügyelintézett el a közgyűlés

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Kinevezések.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gyurman Sarolta csáktornyai áll. polg. leányiskolai helyettes tanítónőt a nagyszőlősi polg. leányiskolához és Láng Irén abonyi áll. polg. iskolai helyettes tanítónőt a csáktornyai áll. polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónőkké nevezte ki.

— **Athelyezések.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Pastinszky József csáktornyai polgári iskolai rendes tanárt jelenlegi minőségében az újpesti áll. polgári iskolához, Griszbach Gabriella csáktornyai polgári iskolai rendes tanítónőt jelenlegi mi-

nőségében a karánsebesi áll. polg. leányiskolához, Hidegh Béla csáktornyai állami polg. isk. segédtanítót a nagyszőlősi állami polg. iskolához a X. fizetési osztályba rendes tanárrá, továbbá Riedl Ilona muraszerdahelyi és Gróbné Kovács Borbála kübekházi (Torontál megye) állami elemi iskolai tanítónőket kölcsönösen és Lithván Irma bodrogkereszturi állami óvónőt a perlaki áll. ovodához áthelyezte.

— **Névmagyarosítás.** A magy. kir. belügyminiszter Kohn Samu drávavásárhelyi kereskedőnek megengedte, hogy úgy a saját, mint kiskoru Anna leánya vezetéknévét Keleti-re változtassa.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszter a kotori anyakönyvi kerületbe Erbeg Károly segédjegyzőt helyettes anyakönyvezetővé nevezte ki.

— **Tolvajlások.** Horváth Géza csáktornyai korcsmárosnál Poianecz Fülöp budicsinai (Horvátország) lakos iparos, két ruhával felt látott hagyott megörzész végett melyeket múlt hó 26-án éjjel ismeretlen tettesek feltörték s onnan 233 korona értékű ruhát loptak el. — Lovrecz Vincze és Terbutcz István hétvezéri lakosok folyó hó 1-ére virradóra Mihalics Ignác zalabárdosi lakostól tizenöt darab házinyulat loptak el.

— **Az aug. 3-iki csáktornyai vásárnak** igen kedvezett az időjárás, miért is a vásár a más évi hasonló vásároknál sokkal népesebb volt. Az állatvásárra is szokatlanul nagy volt a felhajtás. Felhajtottak 2031 szarvasmarhát és 2134 lovat, melyekből eladásra került 501 szarvasmarha és 293 ló. Az árak: Jármosökröknél 320—620 K., tehéneknél 160—360 korona, üszöknél 160—380 korona, tinóknál 120—400 kor., lovaknál 300—2000 korona és a csikóknál 289—1600 korona között változtak a fajok és minőség szerint.

— **Vásári tolvaj.** A folyó hó 3-iki csáktornyai vásáron Toplek Józsefné szül. Jelenics Róza drávavászentváni lakosnő a csendőrség letartóztatta, mert Zrinyi Viktor csáktornyai kereskedőtől fejkendőlt, Lukács István kalapostól férfikalapot és másoktól is többféle ruhadarabot loptott össze. Az egyik lopáson rajta csípték s az addig loptott dolgokat megtalálták nála.

— **A vásárosok verekedése.** A folyó hó 3-iki csáktornyai vásár végén a főtéren járó-kelek szép kis verekedésnek voltak szemtanúi. A főtéren árult vásári árusok már ugyszólván teljesen elpakkolták áruikat, mikor úgy 6 óra körül hangos szóváltás, majd kavargás lett az addig nyugodtan rakodó vásárosok között. Nedjelkov Antal, Cserniczky János, Skójan Katalin trencsényi és Pszta Miklós szentmáriai árusok veszték össze Mihalek Antal és Bráček Dorottya trencsényi vásárosokkal s a vége alaposan verekedés lett, melyben a botok és sátorléczek oly alaposan mőködtek közre, hogy Mihalek és Bráček több sebből vérezve hagyták el a csatát, mikor a verekedést a közbelépő csendőrség beszüntette.

— **Lopás.** Stridón Biesek István pékmas ugyanazon berházban lakó körjegyző rokon vendégeken Farkas Ferencz jogásznak az emeleti folyosón levő ládáját a családj távollétében feltörte s abból 1 arany nyaklánc, arany zselorát és óralánczot stb.; továbbá 10 drb. dragakögyűjteményt 600 kor. értékben ellopott. Egyházi és Kardos csendőrök erélyes és ügyes intézkedéseinek köszönhető, hogy a fiatal tolvajt kipihatólták a tárgyak legnagyobb részét vissza-

összetudják pontosítani. Főleg a históriának nevezett idegbetegség diszponál a hypnózisra, kivált ennek magasabb fokaira; de ismétlés és kitartó kísérletezés után mindenkit kisebb-nagyobb mértékben hypnotizálni lehet, sőt utóljára az ember önmagát is hypnotizálhatja.

A hypnózis tüneténnyé: különböző emberek-nél, sőt ugyanazon egyénél is különböző időben a dispositióhoz képest különbözők. Attól is függnek, hogy a hypnotizálós hogyan jár el. Mindamellett a változatos tünetényeket bizonyos csoportokba lehet beosztani. Charcot szerint a hypnózisnak három foka van: az álmom vagy lethargia, a merevség vagy katelepsia és a hypnotikus somnambulismus a suggestióval; bár e fokozatok között határvonalat húzni nem lehet.

A katelepsziában levő ember tagjait viasz-ként lehet hajlítani a csuklóban, de a nyert állásban, legyen az a legbizarrabb és az izmokra nézve a legerheesebb, a test mereven megmarad. Így lehet az embert ujja hegyén (de nem az egyensúly elléne) hosszú időre megállítani, az emberrel, mint merev szoborral bánni, fejét és sarkát megtámasztva hasárá állni stb. A test oly érzéketlenül lesz, hogy operációkat lehet rajta végezni anélkül, hogy érezné, pl. fogat húzni. A szempillák felnyitása vagy lezárása, orvosszereknek vagy érczeknek a test egyes részeihez való közelhozása — és pedig néha a beteg tudtán kívül is — bámulatos testi és lelki állapotokat, betegségi tüneteket, daganatokat stb. idéz elő a testen. Dr. Luis kísérletei szerint üvegcsőbe zárt lepárolt víz az alvóhoz közelhozva, benne a víziszony tüneteit kelti. Nagy foku hypnotikusoknál ha az orvos valamely tagra erősebben néz, már fájdalom támad abban.

A hypnózis még magasabb fokán a hypnotizált vakon engedelmeskedik a hypnotizáló parancsainak; az orvos teljesen hatalmába keríti az alvó akarátát. A mit amaz neki szügerál, vagyis

érthető módon neki szóval vagy jelekkel tudtára ad, az alvó pontosan végrehajtja. Azonkívül az alvó elhisz mindent, mit neki mondanak; a hypnotizáló parancsok, szóval, vagy jelekkel tetézése szerint családásokat, káprázatokat hozhat létre benne s minden érzékét megcsalhatja. El lehet vele hitetni, hogy anya, hogy tábornok, hogy szónok stb. s ezen hitének megfelelően viseli magát, jobban alakítja, mint egy színész. A burgonyát nagy élvezettel eszi meg alma gyanánt s a vizet jóízűen issza meg bor gyanánt. És mindez nem pusztá elhitést; az alvó nemcsak hiszi, a mit neki szügerálnak, de érzi is azt és tapasztalja hatását. Így pl. a víztől, ha bor gyanánt itatják vele, megrészeszik, ha hajtószert gyanánt adják, diarrhoit kap attól. Sőt nem is kell az alvóval semmit itatni; elég, ha mondják neki, hogy ezt vagy azt ivott s az eredmény ugyanaz. E hit oly hatást gyakorol az alvó testre, hogy ha pl. egy ártatlan fadarakkal megkarcolják s azt mondják neki, hogy most éles késsel vágják fel karját, a karcolás helyén átszivódik a vér (s ez azonban nem támad); ha vizes papirt ragasztanak testére s elhitést vele, hogy ez hólyagbuzó, a papír helyén hólyagok támadnak stb. ily módon lehet vízzadást is előidézni. Ha hideg tárgyakat nyomnak a testhez és azt tüzesnek mondják, a nyomás helyén égési sebek jelennek meg. Mindarra azonban, a mi a hypnózisban történt, az alvó ébredése után, ha a hypnózis teljes volt, nem emlékszik.

Legbámulatosabb, hogy a hypnotizáló akaratától való függés kiterjed a felébredés után állapotára is. A hypnózisban vett parancsot az ember ébredlétében is, midőn a kijelölt percz elérkezik, ellenállhatatlan belső kényszerrel végrehajtja és mit sem tud arról, hogy ez által nem saját akarátát követte.

(Vége köv.)

szerezték. Azonban a tolvaj suhancz a drágaköveket üldöztes alkalmával elszórta, melyekből 3 drb. értékös követ szorgalmas keresés után sem tudott a csendőrség megtalálni.

— **A hálás vendég.** Török Lajos sűrői születésű csavargó bádogos legény azonosági bizonyítványa beszerzése céljából néhány héttel ezelőtt Stridóra érkezett. Ismerősénél, Pozvek Mihály fazekasnál szállt meg, igérve, hogy lakását és étkezését megfizeti, mert munkát szerzett. A gazda nemrég eladta tehenét s eme pénzt egy ládába zárta. A csavargó jó barát bevérva a családnak munkára távozását, feltörte a ládát s elemelte a benne levő 2 drb. 20 és 3 drb. 10 koronás bankjegyet. A szomszédban lakó éjjeli őrtől egy fekete kabátot kért, hogy a városba megy. Ott bevásárolt ruhaneműt s evvel, valamint a kölcsönkért kabáttal s a megmaradt pénzzel megszökött Stájer-felé. A földhöz ragadt szegény mestert ugyszólván teljes vagyonától fosztotta meg háladatos vendége.

csak ritkán okozza az állat elpusztulását, mégis számolni kell a gazdának azzal, hogy ez a betegség tetemes kárt okoz neki.

Károsodik főként az állattulajdonos az által, hogy beteg igavonó állatját 10—14 napig nem használhatja; továbbá minden állat betegsége alatt kisebb-nagyobb mértékben leromlik, a tehenek elapasztanak és szopós borjakat elapasztulás fenyegeti.

Károsodik a gazdaközönség az által is, hogy azon a vidéken, a hol ragadós szájszáj- és körömfájás uralkodik, a vásárookra való felhajtás tiltva van.

Igy azután a gazda a betegség megszüntéig egészséges állatját is csak nagy ügygyel-bajjal, vagy egyáltalán nem is adhatja el.

Járványos vidékről ugyanis hasított körmű állatokat sem a belföldre, sem pedig a külföldre szállítani addig nem szabad, míg a hatóság ezt a tilalmat meg nem szünteti, vagy egyébként nem intézkedik.

Ez a tilalom pedig sokszor hetekig, sőt hónapokig is eltart.

Ezért tehát mihelyt valaki észreveszi, hogy jószága ragadós szájszáj- és körömfájásban megbetegedett, kötelessége ezt az előjárásnak azonnal bejelenteni, a kinek azután megint kötelessége mindent megtenni, hogy a baj el ne harapódzék. Mert ez a betegség is olyan, mint sok más, hogy kezdetben még lehet rajta segíteni, később azután, ha már elterjedt, jóval nehezebb elene védekezni.

Addig ugyanis, míg egy udvar állománya beteg, azt szorosan lezárhatjuk, úgy, hogy onnan állat vagy ember a betegséget el nem hurcolhatja.

Ennek az intézkedésnek a végrehajtását a hatóság könnyen ellenőrizheti, és az után ha a betegség lefolyt és a szabályszerű fertőtlenítés megtörtént, a község csakhamar megszabadul a zarlalt intézkedések alól.

De ott, a hol számos udvar van be-fertőzve, már sokkal nehezebb ellenőrizni, hogy egyik vagy másik állattulajdonos meg ne szegje a zárlatot. A zárlat meg nem tartásának azután az a következménye, hogy a község sokáig nem szabadul fel.

Ragadós szájszáj- és körömfájásban beteg állatok tejet, a törvény rendelkezése értelmében (1888. évi VII. törvény-cik 79 §.) forgalomba hozni vagy felhasználni tilos. Az ilyen tej ugyanis embernek, állatnak egyaránt ártalmas. Ha azonban a beteg állattól származó tejet felforraltjuk, akkor ez az egészségre nézve többé már nem ártalmas.

A felforralt tejet azután a tulajdonos a sertéseivel, vagy turóvá alakítva a baromfiakkal megéteheti.

Eladni azonban még a forralás által ártalmatlanná vált tejet sem szabad.

Hogyan gyógyítsuk a ragadós szájszáj- és körömfájást?

A ragadós szájszáj- és körömfájás gyógyításánál mindenkifelelt alkalmazkodjunk az állatorvosnak ebben a dologban adott utasításához.

Arra az esetre, ha a beteg állat tulajdonosa ezen utasítást nem jegyezte volna meg magának, kövesse saját érdekében a következőket:

A beteg állat gyógyulása annál gyorsabban és tökéletesebben következik be, minél inkább gondoskodunk a betegségben szenvedő állat tisztántartásáról és megfelelő takarmányozásáról.

A beteg állatokat, minthogy körmeik

is rendszerint fájnak, lehetőleg puha és tiszta alommal lássuk el. A ganajt alattuk ne hagyjuk meggyülni, mert ez a hólyagok felrepedése után a sebekre tapad, vagy az esetleg levált párta (körömház) hasadékaiba hatolva, a gyógyulást akadályozza. Hasonlóan akadályozza a gyógyulást a trágyalé is, mely piszkos istállóknban a beteg állatok kibesedetett lábvégeit érinti.

A lábvégek (körmök közötti részek) kibesedetett részeinek gyorsabb megszáradását, gyógyulását az által érhetjük el, ha azokat naponta 2—3-szor kékgáliczos vagy zöldgáliczos vízzel megöntözzük. Ezen víz úgy készül, hogy egy liter vízben öt deka kékgáliczot, vagy husz deka zöldgáliczot feloldunk.

A beteg lábvégeket másként úgy is kezelhetjük, hogy a szenvedő részeket valamelyik gáliczos oldatba mártolt ronggyal először letisztoztatjuk, azután finomra tört faszén és égetett timsópor egyenlő részű keverékével behintjük.

Naponta kétszer kell ezt az eljárást alkalmazni.

A beteg állatokat engedjük pihenni, fektükből, ha csak okvetlenül nem szükséges, ne zavarjuk fel őket, mert minden ilyen háborgatás akadályozza a gyógyulást.

A szájszék gyógyulását elősegíthetjük, ha kakukkfű, székfüvirág, vagy zsálya forrázat leszűrt levéből egy literhez egy kanál ecetet, vagy két deka kékgáliczot, vagy tíz deka vasgáliczot adunk és ezen szerek valamelyikével egy bot végére kötött puha vászonrongy segítségével a szájszék belsejét gyakrabban kipemecseljük.

Mostanában több vármegye területén mutatkozott ragadós szájszáj- és körömfájás gyógyítására próbaképpen sok szarvasmarhánál a vasgálicz belsejéig lett alkalmazva.

Ezen próba jó eredményre vezetett, mert az tapasztaltattott, hogy a zöldgálicz belsejéig gyógyított szarvasmarhák rövidebb idő alatt gyógyultak meg, mint azok, a melyek egyéb szerekkel lettek kezelve.

De nemcsak hogy rövid idő alatt (6—8 nap) meggyógyultak a zöldgáliczszal kezelt szarvasmarhák, de nem is romlottak le, mint ez máskor történni szokott.

Ajánljuk tehát minden gazdának, kinek szarvasmarhája ragadós szájszáj- és körömfájásban megbetegszik, hogy már a betegség kezdetekor a következőképen járjon el:

Egy drb. szarvasmarha részére négy (4) deka zöldgáliczot, egy (1) liter vízben feloldvasztunk, és az így elkészített zöldgálicz-oldat felét, vagyis félliterrel reggel, a másik felét pedig este lassan a szájába öntjük a beteg szarvasmarhának úgy, hogy kissé oldal és felfelé fordított száját addig el nem eresztjük, míg a beöntött orvszögot le nem nyelte. Három egymást követő napon át folytatjuk ezen eljárást.

Az így kezelt szarvasmarha tehát a három napon át mindössze tizenkét (12) deka vasgáliczot kap három liter vízben feloldva, hatszori beöntésre.

A borjuk kezelése csak annyiban tér el a most elmondottaktól, hogy azok részére az egy liter vízre csak két (2) deka zöldgáliczot adunk.

Az ilyen módon kezelt szarvasmarhánál azt látjuk, hogy már a második napon esznek és a betegség 6-ik 8-ik napján teljesen felgyógyulnak anélkül, hogy leromlottak volna, vagy meglátszana rajtuk a kiállott betegség.

(Folyt. köv.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen anyánk elhalálása alkalmával részvénytulakozataikkal, vagy a végtiszlesség megadásánál megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni kegyesek voltak, ez uton is hálás köszönetet mondunk.

Csáktornya, 1903 aug. 6-án.

A Vucsák család.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Utmutatás a ragadós szájszáj- és körömfájás elleni védekezésre.

Folytatás.

A lábukra is megbetegedett állatok erősen sántítanak; nehezen és csak nagy elővigyázattal lépnek és helyükből is csak nehezen, vagy egyáltalán nem is hajthatók el.

Teheneknél a tőgy is elég gyakran megbetegszik. A cseszimbókón és azok töveben hólyagok támadnak, maga a tőgy pedig kissé megdagad és felületén a bőr kipirosodik.

Sertéseknél és juhoknál a betegség inkább a lábakat támadja meg. Sertéseknél azonban az ormányon is nem ritkán egész kis dionagyságu hólyag is támad.

Ugy a sertések, mint a juhok erősen sántítanak, csülkeiket sokszor elvetik s ilyenkor azután csak nagysokára gyógyulnak meg.

A kecske is inkább a lábára betegszik meg, de igen edzett természetü lévén, csakhamar kiheveri a bajt.

Borjuk, ha beteg anyjukat szopják, mindenkor veszedelmesen megbetegszenek. A betegség ez esetben erős hasmenés is jár.

Néha a betegség oly rossz természetü, hogy még felnőtt szarvasmarhák is belepusztulnak.

Hogyan védekezzünk a ragadós szájszáj- és körömfájás ellen?

Ha tudjuk is azt, hogy a ragadós szájszáj- és körömfájás a szopós borjuk kivételével

Sve pošiljke se tičući zadržaja novinara, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se preplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovaček Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Gospodarstvo.

Kakov mora biti gnoj gazdov?

Kak človek, ako hoće da živi, hranu potrebi, ravno tak i rastvine potrebiju pod onim vremenom, doklam rasteju, nekoliku hranu koju iz zemlja dobiju. Svakom setvom iz zemlje se zeme nekoliko hrane nedomestimo zemlji, tak anda bi nam žitek od ljeta — do ljeta manjši bil, i zemlja bi čim dračljiva, hitvalneša postala. Tak onda dužni smo ponucanu hranu nadomestiti i kad to činimo, to se zove gnojibta.

Dakle s gnojibtom nadomestimo hranu, koja šetva iz zemlje vun potegne. Dokazano je, da nema svaki gnoj jednaku jakost; jedan je boljši, drugi slabši. On gnoj je najboljši, u kojim ga najviše hrane za rastvine. Da gnoj bude čim vredneši, jakši, to najbolje visi od gazde, jer oni materiali, koji gnoju cenu i jakost zavdaju, zveksinom su takvi, koji u zrak se razzideju, ili dojde dežd, pak ga u zemlju zapere, pak ako gazda to more zaprečiti, da ova hranljiva dugovanja nebudu iz gnoja vun zišla, onda bude mu gnoj vrėden. Dakle dobroga i cene vrednoga gnoja moći samo na dobrim mestu s dobrim načinom dobiti.

Pogledajmo samo, kakvo mora biti gnojiste?

Mesto gnojista mora blizu štale biti i

ako moći, samo na višim mestu, da dežd i snek nebude se u njega cedil, i opet od vetra zabranjeno mesto nekaj bude, da se gnoj nebude tak spošuil. Dobro je, ako se i za drevje obrinimo, i gnojiste s drevjum okolo zasadimo, da tak gnoj podjednim vu hladu bude.

Najprije imamo za gnojiste grabu skopati. Ako čez leto tripit se vozi gnoj, onda za svako marše moramo računati jednoga kvadrat klafta. Ako pak samo dvaput se vozi vun, onda moramo vekšnoga falata računati. Dakako stem grabe nesmiju jednake nego na šrėh biti. Ako smo već grabu izkopali, onda vu jednu stenu imamo jarka zkopati, ovdı položimo jednu s četiri deskami zabitoga žleba, a na kraju žleba jednu takvu grabu zkopamo, vu koju jedan lagev od petroleuma nutri zide. Na strani lagva onda takvu prelu napravimo, vu koju onda žleb nutri vlezne. Na kraju žleba od strani, gnojista denemo jednoga roštela ili staru situ, da slama nezatekne puta gnojnice. Gđa smo već zatim gotovi, ilovaču nosimo na dna gnojista i onda dobro spozabijemo.

Najpre ilovača čez sebe nepusti gnojnicu. Okolo lagva ravno tak zamećemo grabu s ilovačem. Okolo gnojistene grabe na jeden pedenj visoko načinimo, stenu iz ilovače, da voda nebude tekla vu gnojiste. Čez nekoliko dnevvov pustimo ilovaču sušiti pak ako onda spoka, onda vu spočena mesta s redko napravljenom ilovačem zalijemo. Takvo gnojiste bude služilo svojega

cilja, pak vendar nedojde na dragoma. Čez jeden dan dva ljudi lahko napraviju. Za gnojnicu potrebnoga lagva pak za 2 korune lahko dobiti, vu kojim goder šlacunu.

Ako je već gotovo gnojiste, svaki dan onda tam nosimo gnoja. Od više vrstih živostih gnoja dobro skupa zmešamo. To je zato potrebno, jer svaki gnoj ima drugu — drugu znamenitost. Zatim ga raztepemo po gnojistu i dobro zagazimo, da se gnoj nebude plesnivil. Gđa već više gnoja skup spravimo, onda ga s onom gnojnicom, koju smo vu lagvu skup spravili, dobro zalezemo. Po suhim vremenom po jutrah svaki dan treba gnoja zalezati. Ako bi gnoj jako suha bil, a u lagvu pak neki bilo gnojnice, onda je dobro i s vodom zalezati gnoja. Gazda se mora trsiti, da nikakvu mokrinu gnoj nepusti, da zgine. Vnogi gazda ili iz neznanosti, ili pak z nebriljivosti pusti, da mu se gnojnica iz gnoja sceja doli, pak ju po celim dvoru ima puno, i kad je deždovno vrėme, još i po vulich ima posla gnojnice. A onda ravno mu s gnojnicom najviše i najvredneše dugovanja ideju pod kvar.

Ako se već na gnojistu nabere gnoj, onda ga s zemljom zamećemo. Celo gnojiste ima se na 4—5 prstov debelo s zemljom zametati. To se mora zato načiniti, da zemlja gnoja skup stisne, lufta vun spravi, zapreči, da se gnoj splesnivi i nazadnje pak zato, da onoga vrednoga materiala, koj bi drugac vu zrak odišel, vu gnoju zaveže.

ZABAVA.

Mali kapucin.

Bilo je to godine 1683, kad je pred francezkim kraljom Ludwigo XIV stal neki slabiš mršavog tiela, pognutog nosa preko bi reći prekratke gornje ustnice a skoro preduge dolnje tak, da bi čoviek mogel utvrditi, da je rečeni slabiš baš grdog lica, jedino njegove vatrene oči dale su naslučivati, da u toj maloj spodobi veliki duh stanuje. A to je bil Fran Eugen princ savojški, sin hercega Eugena Mór-a Savojen — Carignan. Bil je pako po svojem otcu odredjen za svećenički stališ, ali mladi princ k tomu stališu nije volje imal već k soldackomu pak je evo sada kakti dvadeset godišnji mladić došel k francezkomu kralju, da mu se u vojsku ponudi.

Kak sam već prije rekel, on je po svom otcu bil odredjen za svećenički stališ, pak je već bil u tretjoj godini theologie iliti on je bil u jedenajstoj skoli klerikuš. U svojoj anda klerikuškoj odeći je otišel k kralju, da mu se za soldata u njegovu voj-

sku ponudi, a da ga neće odbiti, bil je tim sigurniji, pošto je kralj njegovog oca, princa Savojskoga dobro poznal, kak je to već navada, da korunjene glave ne samo svoje zemlje magnate, već i tudje, pozivaju.

»Oho« — nasmije se kralj — »moj mali abas bi rad komando nad regimentom? Iz toga nebude nikaj, jer Francezka treba velike i jake ljude.« — Kralj je otmienoga prosca zahičeno odbil, a zv ovako izsmijan i duboko zbantuvan odgovori:

»Ja ču si dobru državu i dobrog vladara poiskati, ja ču mozbit opet u Francezku dojt, ali samo oruzjem u ruki a nikada više goloruk, kak sada!« — To izgovor lahko se nakloni pred francezkim kraljem i otide u Austriju, gde ga cesar Leopold I vrlo liepo primi. Neznatni taj čoviecek bude nakon kratkog vremena po cesaru Leopoldu imenovan za komandanta dragonerske regimente, koja još i danas njegovo ime nosi.

U boju sa turci pri Beču, Estergomu Budimu, Mohacsu i Osijeku se je princ Eugen svojim junačtvom na toliko izkazal, da ga je princ Ludwig Badenski cesaru predstavil riečmi: »Ovaj mladi Savoyard bude

sve do danas poznate glasovite vojskovođe dostignul!«

I ne samo da je nje dostignul, već ih je daleko — i daleko nadkrilil. — Kralj francezki Ljudevit XIV-i, on isti koj ga je prije bil odbil, pričel se je sada za njega zamati te ga je hotel u francezku vojsku namamiti, jer je bil sad osviedočen, da je pravoga junaka od sebe odrinul i da se čoviek po vanjštni nemože pravo za sigurno prosuditi. On ga je pričel mamiti raznim obećanjim dok mu je najposlie obeća veliku svotu novac, velika imanja i čast francezkoga maršala, t. j. zapovjednika nad cielom vojskom. To je dakako bil vabec, koj bi mnogoga zavel ali pun karaktere princ Eugen je kralju na njegovu ponudu odgovoril: »Ja sam ovde cesarski maršal i dužen velike zahvalnosti mojemu gospodaru i gospodinu, koj me je onda pod svoje okrilje prijel, kad su me drugi odrinuli od sebe; novac utrebam a bez francezke maršalske palice pak sam posve lahko!« — Prinz Eugen je izbilja ostal vieran svomu cesaru do svoje smrti, te je u to vrėme vodil Austriju na bojnom polju iz jedne pobiede u drugu, iz jedne slave u drugu.

Zatem na gnojištu pustimo, da se gnoj dozreli. Da kak jako zreloga gnoja budemo vun vozili, to visi od kakvoće zemlje. Ako je pesnata zemlja, onda ga zreloga vozimo, ako pak je illovačna, najbolje je na pol, ili pak nikaj zreloga gnoja vun spravljati.

Gnoja na zemlji — onda odmah raztepemo. Vnogi znaju vu kupcih ostaviti gnoja. Takov gazda onda nećini spametno, jer dežd izapere one materiale, koji su potrebni za rastvine. Po takovih mestah su samo mesta kupčov pognojena, koje i vu tem moremo zapaziti, da po mestah kubcov bude silje puno jakše i puno lepše.

Glavno delo je onda to, da se gnoj posle tomu, kak bi se vun zvozil, mora raztepsti.

Ako gazdi poleg ovoga načina, kak sam ovde na kratkoma opisal, budu delali, svoje gnojište, njihov trud nebude pod kvar došel, jer zemlja njim bude lepšega, bolšega i obilnešega ploda donesta.

Majczen F.

Kaj je novoga?

Zbiranje sv. otače pape.

Zbiranje svetog otače pape se je vu Rimu 4-ga augusta dokončalo. Izebrali su iz celog sveta skupspravljeni kardinali za rimskog otaču papu Del Sarto Jožefa kardinala iz Venecije (Talianske,) koj si je Pius X-i ime izebral. Novi papa se je 1835-ga leta, 2-ga juniuša narodil, tak vezda je 68 letah star. Iz siromaške familije rodom je i veliki dobročinitelj siromakov.

Štrucovoga želudca imajući mladi človek.

Na Francuski doktoratuške akademije spravišću ove dane po imenu Mennier doktor glasoviti pariški vračitelj prečitaj svoju izvešanost od jednoga pripćenja, koje k sebi spodobnoga više nema. Na Labbi profesora kliniki javi se jeden okolo 22 ljet star mladi človek i tuži se od svoje težke želučne boli. Kod vizitiranja iz nenada na friškoma spazi, da na želučnoj steni neka-

kova dugovanja, koja želudec ni moguće precerati, tamo ležiju i ona zrokuju — ovu bolest. — Vu onim hipu započne k operaciji i prezeze njegovoga betežnoga želudca. Iz mladoga človeka želudca — dvadeset pet jvakojačkih — neprečeranj- lihv dugovanjah došlo — je na videlo, i to sledeća najme: — 8 komadov od 8 — do 15 cm. duge žlice — 1 komad 3 rogle imajuća vilica 1 kom. — 12 cm. duge za ukor potrebite klešće, 2 komad od 14 — do 17 cm. duge igle, 1 komad 4 cm. duga igla, jeden 5 cmtrov od noža duga klinga, 1 kom 4 cm. dugi ključ i t. d. Ova sva vu želudcu bivša dugovanja imalo su do 230 gramov žmečavi. Najčudnoviteše bilo je to, da na želučnoj steni najmenjše vrazje ni bilo videti. Po operaciji doktor skup je zešil želudca i kroz dvadeset dni betežnik je zevsema ozdravil, i otišel je iz klinike. Kak se kasnije videti bilo, ovaj mladi človek nije bil ravno pri pravoj pameti, ovo svedočiju ona neprečeranjiva dugovanja, koja je spogotal. Poljeg samoga njegovogz. valovanja po priliki preko šest mesec bila jesu ova tvrda dugovanja vu njegovem želudcu, bez da bi njemu kakve nepovolnosti zrokuvala bila.

Jednoga učitelja pripćenje.

Gremesperger Pavel iz Racaalmaša navučitelj je jako veliki zapravitelj, bil niti ženitba mu nije hasnila. Jednu navučiteljicu si je zaručil, koja iz zločestim okom gledala je svojega tuvaruša zločestoću. Gremesperger Pavel nije hotel posluhnuti svoje tuvarušice opomene, nego cele noći je pu tudjih mestah sprevdajal. Tuvarušica je jedno vrme trpela, onda pako sva svojega dugovanja skup spobere i ostavi Racaalmaša. Vu Budapešti odide k svojoj materi. Od svojega tuvaruša dugo vremena nije čula nikakovoga glasa, nego ove dane poruži k njim hižni mešter.

— Prosim neg dostoju doh dojt gospodin Gremesperger čeka njih na dvoru. I ovoga lista on takaj pošilja.

Njezin tuvaruš s kratkimi rečmi se spriča od svoje tuvarušice, vu kojem daje njoj naznanje i to, da on samoubojnik će postati. Gremespergerica se popašči na dvor

Doklam dole dojde svojega muža nigde ne najde. S hiže meštrom dade poiskati celo stanje, i napokon dvora na jednoj dalešnoj strani ga uajdeju. S kuglom si je prevrtal glavu i omedleni ležal je na zemlji. Revoltvera je još i onda liščal vu ruki. Po redare su poslali, koji su njega vu Rokuš špital nastanili. Okolo večera vu špitalu, kak veliju, se bolje čutili.

Smrt med oslobadljam čivota.

Iz tak zvanoga mesta Tenke pišuju da iz Feketeator občine dva mali dečeci išli se jesu kupati vu Fekete Kőrös zvani potok. Bistrotlekući potok je obodva sobom odnel i već se jesu bili počeli vtaplati, kad Gerle Todor za njimi skoči i oslobodi nje, Gerle pako prije neg bi čisto do brega bil došel vu jednu glubočino dospe, gde i svoju smrt najde. Mrtvo njegovo telo, stompram drugi dan mogli jesu van prijeti.

Prošnja jednoga plebanuša.

Iz Turopszentmartona pišuju: da Polček Karoly bivši hondlovaiski plebanuš koj je radi vnogo ostavljenih dugov i službenih penez posvojitelj nastal, skočil je iz svoje fare. Iz Amerike sada iz tom prošnjom obrnulo se je k Besztercebanjaiskomu biskupu, da neka odpušča od svoje biskupije, ar samo jedino s tim načinom bude mogučen sva vu red postaviti i včinjenoga kvara povrnuti. Biskup je dal odgovora bivšemu plebanušu na njegovu prošnju.

Pred oltarom.

Vu Odessi se pripetilo, ovo malo čudnovito pripćenje. Jednoga bogatoga trgovca k čerku prosil je za svu tuvarušicu jeden snažni mladi človek. Roditelji su privolili, zaradu su takaj obdržani bili, da pače i venčanja dneva su takaj bili odredili. Nego ovih mladih zaručnikov na friško je zmešala bila zaručnice mlajša sestra, koja iz vanredno zalutlena bila je vu mladoženju. Iz prvine je samo bez podpisa pošilala liste mladoženji i nagovarjala na mesto, gde bi se mogli zeztati. Nego mladoženja njoj odgovora dal nije. Napokon došel je venčanja

Bitkom kod Zente (11 septembra 1697) se je velika okretnost princa Eugena i oštroumlje toga vojskovođe vu svojoj celoj sjajnosti pokazala. To je bil njegov prvi i skoro najveći majsterštuk, ova najme pobieda kršćenikah nad turci. Dvie godine kasnije je princ Eugen Sultana kod Karlovcih na mir prisilil, uslied kojega je turska morala sve ugarske pokrajine, izvan Banata Austriji opet odstupiti; poslie je još celo Bosna, Sedmogradska i Slavonija, — Belgrad polovicom Srbije u ruke princa Eugena pala, koj je trinajst takovih pobiedah izvel, kakovih se u svietskoj poviesti nenahadja.

Kak je u svoje vrieme princ Eugen kralju Ljudevitu XIV. izraven u oči rekak, tak je i opet svoju domovinu posietil, ali izbilja onak, kak je kralju obečal, najme oružjem u ruki. Kralj Ljudevit XIV. se je dan. Vu cirkvi svi su već bili skup spravljeni, zaručnica i mladoženja već su pred oltarom stali, svećenik započne svoju ceremoniju. Vu tom hipu na ves glas zavikne za vržena sestra:

— Zdavanje nesme se zvršiti, ar je zaručnica slepa.

— Smutnja na jedankrat zmeša zdasa Austrijom zaratil te sa mnogobrojnim vojskom proderil duboko u kurfürsta Maxa Emanuela bavarsku zemlju. Taj kurfürst, niemac, je niemacku viernost zaboravil — (em to i drugde biva —) pak se je spojil sa francuzkim glavnim neprijateljom proti srodnoj i susednoj si Austriji. Francezki maršal Tallart mu je dopelal, kak se je to sam dičil, najjegiejniji i najnepobiedljiviju vojsku cileoga svieta, koju nebude nitko u stanju preobladati. Siromak francuz se je malo prenagil hvalisanjem svoje vojske, jer den 13 Augusta 1704 je prinz Eugen jer Hechstädtu napal tu sjedinjenu francezko — bavarsku nepobiedljivu vojsku, pak ju je pomočju s jedinjenih englezah tak potukel, da jedan za drugoga nije znal. Francuzi su pobiegli preko Rheine a kurfürst Max je pobegel u Brüssel, ostavivši svoju zemlju. Princ Eugen je godine 1706 i opet potukel Franceze kod Turina, oduzel im je Italiju te je opet godine 1708 protieral franceze iz Flanderna a kod Malyhaqueta su podlegli svi francuzki maršali skupa sa svojom vojskom neizmernomu talentu »maloga abaša«. Ljudevit XIV bil je spokoren a obladavec Eu-

gen je izbilja posietil francezku i to, oružjem u ruki, kak je to bil svjedobodno kralju u oči obečal.

U bitkah je taj »mali kapucin« — kak su ga njegovi soldati radi hrdjavoga kepenjka, kojega je uvijek na sebi imal, nazivali bil uvijek mečom u ruki naprvo, kak pravi vodja. On je sam znal reči, da mu se iz daleka komandirati neda i da on to nerazume. On se je vu bitkah boril kak svaki prosti soldat oko u oko prsa o prsa, te je takovimi prilikami bil više krat i težko ranjen. U ratu nije trpel surovosti, niti proti neprijatelju te je zarobljene i ranjene neprijatelje njegova i pomagal im po mogućnosti.

Kad se je iz bojišta domov povrnul, podupiral je znanosti i umietnosti, kak to dokazuju dragociene zbirke, koje je po smrti ostavil. Princ Eugen je zazidal u Beču Belvedere, onde je prekrasna galerija slikah (malarijah i kipov), koje neka nitko, tko u Beč dojde, nepropusti pregledati, jer kaj takovoga se posvuda i svaki dan nevidi.

Princ Eugen, pošto je bil velikoga duha muž, razumieva se, da je bil i čvrst u vi- eri, jer svi velikani veruju, a samo seprtlje

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.
Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Gospodarstvo.

Kakov mora biti gnoj gazdov?

Kak človek, ako hoće da živi, hranu potrebi, ravno tak i rastvine potrebiju pod onim vremenu, doklam rasteju, nekoliku hranu koju iz zemlja dobiju. Svakom setvom iz zemlje se zeme nekoliko hrane nedomestimo zemlji, tak anda bi nam žitek od ljeta — do ljeta menjši bil, i zemlja bi čim dračljiva, hitvalneša postala. Tak onda dužni smo ponucanu hranu nadomestiti i kad to činimo, to se zove gnojiba.

Dakle s gnojitbom nadomestimo hranu, koja šetva iz zemlje vun potegne. Dokazano je, da nema svaki gnoj jednaku jakost; jeden je bolši, drugi slabeši. On gnoj je najbolši, vu kojim ga najviše hrane za rastvine. Da gnoj bude čim vredneši, jakši, to najbolje visi od gazde, jer oni materiali, koji gnoju cenu i jakost zavdaju, zveksinom su takvi, koji vu zrak se razzideju, ili dojde dežd, pak ga vu zemlju zapere, pak ako gazda to more zaprečiti, da ova hranljiva dugovanja nebudu iz gnoja vun ziša, onda bude mu gnoj vrėden. Dakle dobroga i cene vrednoga gnoja moći samo na dobrih mestu s dobrim načinom dobiti.

Progledajmo samo, kakvo mora biti gnojiste?

Mesto gnojista mora blizu štale biti i

ako moći, samo na višahim mestu, da dežd i sneg nebude se vu njega cedil, i opet od vetra zabranjeno mesto nekaj bude, da se gnoj nebude tak spošušil. Dobro je, ako se i za drevje obrinimo, i gnojiste s drevjum okolo zasadiamo, da tak gnoj podjednim vu hladu bude.

Najprije imamo za gnojiste grabu skopati. Ako čez leto tripud se vozi gnoj, onda za svako marše moramo računati jednoga quadrat klafta. Ako pak samo dvapud se vozi vun, onda moramo vekšnoga falata računati. Dakako stem grabe nesmiju jednake nego na šrėh biti. Ako smo već grabu izkopali, onda vu jednu stenu imamo jarka zkopati, ovdj položimo jednu s četiri deskami zabitoga žleba, a na kraju žleba jednu takvu grabu zkopamo, vu koju jeden lagev od petroleuma nutri zide. Na strani lagva onda takvu prelu napravimo, vu koju onda žleb nutri vlezne. Na kraju žleba od strani, gnojista denemo jednoga roštela ili staru situ, da slama nezatekne puta gnojnice. Gđa smo već zatim gotovi, ilovaču nosimo na dna gnojista i onda dobro spozabijemo.

Najmre ilovača čez sebe nepusti gnojnicu. Okolo lagva ravno tak zamećemo grabu s ilovačom. Okolo gnojistene grabe na jeden pedenj visoko načimimo, stenu iz ilovače, da voda nebude tekla vu gnojiste. Čez nekoliko dnevoj pustimo ilovaču sušiti pak ako onda spoka, onda vu spočena mesta s redko napravljenom ilovačom zalejemo. Takvo gnojiste bude služilo svojega

cilja, pak vendar nedojde na dragoma. Čez jeden dan dva ljudi lahko napraviju. Za gnojnicu potrebnoga lagva pak za 2 korune lahko dobiti, vu kojim goder štacunu.

Ako je već gotovo gnojiste, svaki dan onda tam nosimo gnoja. Od više vrstih živostih gnoja dobro skupa zmešamo. To je zato potrebno, jer svaki gnoj ima drugu — drugu znamenitost. Zatim ga raztepemo po gnojistu i dobro zagazimo, da se gnoj nebude plesnivil. Gđa već više gnoja skup spravimo, onda ga s onom gnojnicom, koju smo vu lagvu skup spravili, dobro zalejemo. Po suhim vremenu po jutrah svaki dan treba gnoja zalevati. Ako bi gnoj jako suha bil, a u lagvu pak nebi bilo gnojnice, onda je dobro i s vodom zalevati gnoja. Gazda se mora trsiti, da nikakvu mokrinu gnoj nepusti, da zgine. Vnogi gazda ili iz neznanosti, ili pak z nebrizljivosti pusti, da mu se gnojnica iz gnoja seceja doli, pak ju po celim dvoru ima puno, i kad je deždovno vrėme, još i po vulicah ima posla gnojnice. A onda ravno mu s gnojnicom najviše i najvredneše dugovanja ideju pod kvar.

Ako se već na gnojistu nabere gnoj, onda ga s zemljom zamećemo. Celo gnojiste ima se na 4—5 prstov debelo s zemljom zametati. To se mora zato načiniti, da zemlja gnoja skup stisne, lufta vun spravi, zapreči, da se gnoj plesnivil i nazadnje pak zato, da onoga vrednoga materiala, koj bi drugac vu zrak odišel, vu gnoju zaveže.

Z A B A V A.

Mali kapucin.

Bilo je to godine 1683, kad je pred franczkim kraljom Ludwigom XIV stal neki slabiš mršavog tiela, pognutog nosa preko bi reči prekratke gornje ustne, a skoro preduge dolnje tak, da bi čoviek mogel uzvrđiti, da je rečeni slabiš baš grđog lica, jedino njegove vatrene oči dale su naslućivati, da u toj maloj spodobi veliki duh stanuje. A to je bil Fran Eugen princ savojški, sin hercega Eugena Mór-a Savojen — Carignan. Bil je pako po svojem otcu odredjen za svećenički stališ, ali mladi princ k tomu stališu nije volje imal već k soldackomu pak je evo sada kakti dvadeset godišnji mladić došel k franczkomu kralju, da mu se u vojsku ponudi.

Kak sam već prije rekel, on je po svom otcu bil odredjen za svećenički stališ, pak je već bil u tretjoj godini theologie iliti on je bil u jedenaštoj skoli klerikuš. U svojoj anda klerikuškoj odeći je otišel k kralju, da mu se za soldata u njegovu voj-

sku ponudi, a da ga neće odbiti, bil je tim sigurniji, pošto je kralj njegovog oca, princa Savojskoga dobro poznal, kak je to već navada, da korunjene glave ne samo svoje zemlje magnate, već i tudje, pozvaju.

»Oho — nasmije se kralj — »moj mali abas bi rad komando nad regimentom? Iz toga nebude nikaj, jer Francezka treba velike i jake ljude.« — Kralj je otmienoga prosca zahičeno odbil, a sv ovako izsmijan i duboko zbantuvan odgovori:

»Ja ću si dobru državu i dobrog vladara poiskati, ja ću mozbit opet u Francezku dojt, ali samo oruzjem u ruki a nikada više goloruk, kak sada!« — To izgovor lahko se nakloni pred franczkim kraljem i otide u Austriju, gde ga cesar Leopold I vrlo liepo primi. Neznaatni taj čoviec bude nakon kratkog vriemena po cesaru Leopoldu imenovan za komandanta dragonske regimente, koja još i danas njegovo ime nosi.

U boju sa turci pri Beču, Estergomu Budimu, Mohacsu i Osieku se je princ Eugen svojim junačtvom na toliko izkazal, da ga je princ Ludwig Badenski cesaru predstavil riečmi: »Ovaj mladi Savoyard bude

svu do danas poznate glasovite vojskovode dostignul!«

I ne samo da je nje dostignul, već ih je daleko — i daleko nadkrilil. — Kralj franczki Ljudevit XIV-i, on isti koj ga je prije bil odbil, pričel se je sada za njega zamati te ga je hotel u franczku vojsku namamiti, jer je bil sad osviedočen, da je pravoga junaka od sebe odrinul i da se čoviek po vanjštni nemože pravo za sigurno prosuditi. On ga je pričel mamiti raznimi obećanjii dok mu je najposlie obeća veliku svotu novac, velika imanja i čast franczskoga maršala, t j. zapovjednika nad celom vojskom. To je dakako bil vabec, koj bi mnogoga zavel ali pun karaktere princ Eugen je kralju na njegovu ponudu odgovoril: »Ja sam ovde cesarski maršal i dužen velike zahvalnosti mojemu gospodaru i gospodinu, koj me je onda pod svoje okrilje prijel, kad su me drugi odrinuli od sebe; novac uetrebam a bez franczke maršalske palice pak sam posve lahko!« — Prinz Eugen je izbilja ostal vieran svomu cesaru do svoje smrti, te je u to vrieme vodil Austriju na bojnomoj polju iz jedne pobiede u drugu, iz jedne slave u drugu.

Zalem na gnojištu pustimo, da se gnoj dozreli. Da kak jako zreloga gnoja budemo vun vozili, to visi od kakvoće zemlje. Ako je pesnata zemlja, onda ga zreloga vozimo, ako pak je illovačna, najbolje je na pol, ili pak nikaj zreloga gnoja vun spravljati.

Gnoja na zemlji — onda odmah raztepemo. Vnogi znaju vu kupcih ostaviti gnoja. Takov gazda onda načini spametno, jer dežd izapere one materiale, koji su potrebni za rastvine. Po takovih mestah su samo mesta kupčov pognojena, koje i vu tem moremo zapaziti, da po mestah kubcov bude silje puno jakše i puno lepše.

Glavno delo je onda to, da se gnoj posle tomu, kak bi se vun zvozil, mora raztepsti.

Ako gazdi poleg ovoga načina, kak sam ovde na kratkoma opisal, budu delali, svoje gnojište, njihov trud nebude pod kvar došel, jer zemlja njim bude lepšega, bolšega i obilnešega ploda donesta.

Majczen F.

Kaj je novoga?

Zbiranje sv. otač pape.

Zbiranje svetog otač pape se je vu Rimu 4-ga augusta dokončalo. Izebrali su iz celog sveta skupspravljeni kardinali za rimskog otač papu Del Sarto Jožefa kardinala iz Venecije (Talianske,) koj si je Pius X-i ime izebral. Novi papa se je 1835-ga leta, 2-ga juniuša narodil, tak vezda je 68 letah star. Iz siromaške familije rodom je i veliki dobročinitelj siromakov.

Štrucovoga želudca imajući mladi človek.

Na Francuskoj doktoratuške akademije spravišću ove dane po imenu Mennier doktor glasovili pariški vračitelj prečitaj svoju izvešanost od jednoga pripećenja, koje k sebi spodobnoga više nema. Na Labbi profesora kliniki javi se jeden okolo 22 ljet star mladi človek i tuži se od svoje težke želučne boli. Kod vizitiranja iz nenada na friskoma spazi, da na želučnoj steni neka-

kova dugovanja, koja želudec ni moguće precerati, tamo ležiju i ona zrokuju — ovu bolest. — Vu onim hipu započne k operaciji i prereže njegovoga betežnoga želudca. Iz mladoga človeka želudca — dvadeset pet švakojačkih — neprečeranj- lihov dugovanjah došlo — je na videlo, i to sledeća najme: — 8 komadov od 8 — do 15 cm. duge žlice — 1 komad 3 rogle imajuča vilica 1 kom. — 12 cm. duge za ukor potrebite klešče, 2 komad od 14— do 17 cm. duge igle, 1 komad 4 cm. duga igla, jeden 5 cmtrov od noža duga klinga, 1 kom 4 cm. dugi kluč i t. d Ova sva vu želudcu bivša dugovanja imalo su do 230 gramov žmečavi. Najčudnoviteše bilo je to, da na želučnoj steni najmenjše vrazie ni bilo videti Po operaciji doktor skup je zešil želudca i kroz dvadeset dni betežnik je zevsema ozdravil, i otišel je iz klinike Kak se kasnije videti bilo, ovaj mladi človek nije bil ravno pri pravoj pameti, ovo svedočiju ona neprečeranjliva dugovanja, koja je spogutal. Poljeg samoga njegovog valuvanja po priliki preko šest mesec bila jesu ova tvrda dugovanja vu njegovem želudcu, bez da bi njemu kakve nepovolnosti zrokuvala bila.

Jednoga učitelja pripećenje.

Gremesperger Pavel iz Racialmaša navučitelj je jako veliki zapravitelj, bil niti ženitba mu nije hasnila. Jednu navučiteljicu si je zaručil, koja iz zločestim okom gledala je svojega tuvaruša zločestoču Gremesperger Pavel nije hotel posluhnuti svoje tuvarušice opomene, nego cele noći je pu tudjih mestah sprevdajal. Tuvarušiča je jedno vr me trpela, onda pako sva svojega dugovanja skup spobera i ostavi Racialmaša. Vu Budapešt odide k svojoj materi. Od svojega tuvaruša dugo vremena nije čula nikakovoga glasa, nego ove dane poruži k njim hižni mešter.

— Prosim neg dostoju doh dojtii gospodin Gremesperger čeka njih na dvoru. I ovoga lista on takaj pošilja.

Njezin tuvaruš s kratkimi rečmi se spriča od svoje tuvarušice, vu kojem daje njoj naznanje i to, da on samoubojnik će postati. Gremespergerica se popašči na dvor

Doklam dole dojde svojega muža nigde ne najde. S hiže meštrom dađe poiskati celo stanje, i napokon dvora na jednoj dalešnoj strani ga uajdeju. S kuglom si je prevrtal glavu i omedleni ležal je na zemlji. Revojtvera je još i onda tiščal vu ruki. Po redare su poslali, koji su njega vu Rokuš špital nastanili. Okolo večera vu špitalu, kak veliju, se bolje čutil.

Smrt med oslobadjan života.

Iz tak zvanoga mesta Tenke pišeju da iz Feketebator občine dva mali dečeci isli se jesu kupati vu Fekete Kőrös zvanipotok Bistru tekući potok je obodva sobom odnel i već se jesu bili počeli vtaplati, kad Gerle Todor za njimi skoči i oslobodi nje, Gerle pako prije neg bi čisto do brega bil došel vu jednu glubočino dospe, gde i svoju smrt najde. Mrtvo njegovo telo, stompram drugi dan mogli jesu van prijeti.

Prošnja jednoga plebanuša.

Iz Turopszentmartona pišeju: da Polček Karoly bivši hondlovaški plebanuš koj je radi vnogo ostavljenih dugov i službenih penez posvojtelj nastal, skočil je iz svoje fare. Iz Amerike sada iz tom prošnjum obrnul se je k Besztercebanyajskomu biskupu, da nekga odpušča od svoje biskupije, ar samo jedino s tim načinom bude mogučen sva vu red postaviti i včinjenoga kvara povrnuti. Biskup je dal odgovora bivšemu plebanušu na njegovu prošnju.

Pred oltarom.

Vu Odessi se pripetilo, ovo malo čudnovito pripećenje. Jednoga bogatoga trgovca k čerku prosil je za svu tuvarušicu jeden snazni mladi človek Roditelj su privolili, zaradu su takaj odbržani bili, da pače i venčanja dneva su takaj bili odredili. Nego ovih mladih zaručnikov na friško je zmešala bila zaručnice mlajša sestra, koja iz vanredno zalutlena bila je vu mladoženju. Iz prvine je samo bez podpisa pošilala liste mladoženji i nagovarjala na mesto, gde bi se mogli zeztati. Nego mladoženja njoj odgovora dal nije. Napokon došel je venčanja

Bitkom kod Zente (11 septembra 1697) se je velika okretnost princa Eugena i oštroumlje toga vojskovođe u svojoj celoj sjajnosti pokazala. To je bil njegov prvi i skoro najveći majsterštuk, ova najme pobičedna kršćenikah nad turci. Dvie godine kasnije je princ Eugen Sultana kod Karlovcih na mir prisilil, uslied kojega je turska morala sve ugarske pokrajine, izvan Banata Austriji opet odstupiti; poslie je još celo Bosna, Sedmogradska i Slavonija. — Belgrad polovicom Srbije u ruke princa Eugena pala, koj je trinajst takovih pobiedah izvel, kakovih se u svietskoj poviesti nenahadja.

Kak je u svoje vrieme princ Eugen kralu Ljudevitu XIV. izraven u oči rekel, tak je i opet svoju domovinu posietil, ali izbilja onak, kak je kralju obečal, najme oružjem u ruki. Kralj Ljudevit XIV. se je dan. Vu cirkvi svi su već bili skup spravljeni, zaručnica i mladoženja već su pred oltarom stali, svećenik započne svoju ceremoniju. Vu tom hipu na ves glas zavikne za vržena sestra:

— Zdavanje nesme se zvršiti, ar je zaručnica slepa.

— Smutnja na jedankrat zmeša zdash Austrijom zaratil te sa mnogobrojnim vojskom proderl duboko u kurfürsta Maxa Emanuela bavarsku zemlju. Taj kurfürst, niemac, je niemacku viernost zaboravil — (em to i drugde biva —) pak se je spojil sa francuzkim glavnim neprijateljom protisrodnoj i susednoj si Austriji. Francezki maršal Tallart mu je dopelal, kak se je to sam dičil, najjiegjerniji i najnepobiedljiviju vojsku cileoga svieta, koju nebude nitko u stanju preobladati. Siromak francuz se je malo prenagil hvalisanjem svoje vojske, jer dne 13 Augusta 1704 je prinz Eugen pri Hechstädtu napal tu sjedinjenu francezko—bavarsku nepobiedljivu vojsku, pak ju je pomočju s jedinjenih englezah tak potukel, da jedan za drugoga nije znal. Francuzi su pobiegli preko Rheine a kurfüst Max je pobeget u Brüssel, ostavivši svoju zemlju. Princ Eugen je godine 1706 i opet potukel Franceze kod Turina, oduzel im je Italiju te je opet godine 1708 protieral francuze iz Flanderna a kod Malyhaqueta su podlegli svi francuzki maršali skupa sa svojom vojskom neizmernomu talentu »maloga abaša«. Ljudevit XIV bil je spokoren a obladavec Eu-

gen je izbilja posietil francezku i to, oružjem u ruki, kak je to bil svojedobno kralju u oči obečal.

U bitkah je taj »mali kapucin« — kak su ga njegovi soldati radi hrdjavoga kepenjka, kojega je uvijek na sebi imal, nazivali bil uvijek mečom u ruki napravo, kak pravi vodja. On je sam znal reči, da mu se iz daleka komandirati neda i da on to nerazeme. On se je u bitkah boril kak svaki prosti soldat oko u oko prsa o prsa, te je takovimi prilikami bil više krat i težko ranjen. U ratu nije trpel surovosti, niti proti neprijatelju te je zarobljene i ranjene neprijatelje njegova i pomagal im po mogućnosti.

Kad se je iz bojišta domov povrnul, podupiral je znanosti i umietnosti, kak to dokazuju dragociene zbirke, koje je po smrti ostavil. Princ Eugen je zazidal u Beču Belvedere, onde je prekrasna gallerija slikah (malarijah i kipov), koje neka nitko, tko u Beč dojde, nepropusti pregledati, jer kaj takovoga se posvuda i svaki dan nevidi.

Princ Eugen, pošto je bil velikoga duha muž, razumieva se, da je bil i črvst u vi-eri, jer svi velikani vieruju, a samo seprtlje

vanja aktaša, nego mladoženja na prvo stavi, da zato ipak želi zaručnicu, sebi vzeti za svu tuvarušicu. Na blagoslov zato ipak nije došao red, kajti zaručnica, koja iz bilja je na jedno oko slepa bila, a je glazovene oko nosila, na videlo došavša njezina tajnost na tuliko nju bila osupnula, da vu srčnom slaku tamo pred oltarom skup se sruši i umre. Kad je odajica sestra vidila, kaj je učinila, zikne iz cirkve tak, da još dan danas neznaju za nju.

Otčinsko srdce.

Ravno ob polnoči iz železnoga mosta ove dane vu Dunaj reku skočil je negdo. Navolitelja življenja spazili su ladjari i još za vreme srečno oslobodili su njega. Na smrt sebe odlučeni človek za Zinhaber Antuna zval se je, a drugač glavnoga grada imučan veliki trgovac ili štacuinar. Pred nekulikimi dani dal je pokopati svoju 24 ljet staru čerku, koja je zaručnica bila i ovo ga na tuliko bilo razzalostilo, da se 50 ljet stari gospon otroviti nakanil. Nego vu ovim poslu mu njegov sin prepreči nakanu, na friško pozove doktore, koji su njemu život obranili. Zinhabera od ovoga vremena njegova tuvarušica i ostala deca su njemu verno dvorili na njega skrb nosili batrivali. staroga gospona otčinsko srdce pod nikakov uacin ni se moglo bilo iz prijatelji s onom žalostnom njegovom miseljom, da zakaj je njegova nesretna mlada kćerka zaručnica ravno on dan pred zdavanjem morala vumreti. Ove dane na vecer po nekakvim načinom vkral se van iz svojega stana i kak smo prije rekli, izraven prema Dunaju ide. Osloboditelji su njega vu Rokuš špital od-peljali. Njegovo življenje na pogibelji stoji, sada doktori se o tom trsiju, kak bi ga mogući bili k razumu dopeljati.

Jedne občine uništenje.

Iz Komaromajaviju, davu Moesa zvano občini juliuša 19. strahovit oženj je nastal Vu velikoj pogibelji braniti niti misliti ni bilo. Vu jednim hipu celi redi hiže stale jesu vu ognju. Došli jesu komarovski vatro-

gasci, nego radi pomenikanja vode tak rekuć bez posluvanja gledali jesu strahovito uništenost. Dve stotin hiž zgorelo je. Zgorrela je katolička cirkva takaj koje, zvonovi se jesu raztalili i vu plamen izcureli. Zgorrelo je mnogoga gospodara pohištvo, konjska, govedska i druga drobna živina. Viešpan je odredil tamo žandare, da budu pazku imali na ostalo njihovo blago.

Žalosten glas.

Vucsak Mikše negdašnjega čakovskoga fiškala vdovica, rodnega Zagorszki Amalia vumrla je vu Varaždinu prošloga meseca 30-ga dneva. Pokopali su ju vu Varaždinu 31-ga dneva prošloga meseca. Troja njezina deca i ostala rodbina tuguju za nju. Naj-počiva vu miru!

Zbog matarine smrti.

Strahovitoga glasa donša iz Hamburga brzovaj. Ove dane po noči vu jednoj vuhici po kojoj navadno mnogo ljudi hodi, iz jedne hiže tretje kondiacije petkrat streliti čuli jesu. Nuter se jesu navrnuli vu glasovitoga Baur zvanoga fiškala stan. Fiskala su mrtvoga našli poljeg njegovoga stola. Poljeg ove sobe isto tako mrtvoga su bili naši fiškaloovoga brata. Sve sobe su prehodili i vu svakoj sobi našli jesu jedno mrtve telo. — Služkinja je takaj mrtva — ležala na podu. — Fiskala mati prije — jedan — dan po dugim — betegu je — vumrla i još onda je doma ležala mrtva na postelji. Za sigurno deržuju, da Baur fiškali je svoje matere smrt na tuliku k srdcu vzel, da je na naglo ponorel i vu ponorenosti vubil je vu stanu bivše, zatim pako na sam sebe obrnul je oruzje. Ovo svedoči to takaj, da Baur je još i onda držal vu ruki revolvera, kad su vu njegov stan nuter došli.

Zadužna šala.

Glasoviti plivački mešter bil je Sunyog Andraš vu Tiszaujlaki. Vnogokrat je šalu imal med kupelniki s tim, da je kazal vu vodi onoga, koj se vtapla. Nuter je duknul vu vodu i dugi čas čekali su njega kupel-

niki, gde se bude opet pojavil. Mešter d brega je plival pod vodom, i tam se poka zal. Ovih šalah imal je takodjer i premenbe. Tak je činil, kak on, koj nezna plivati i vu vodi za pomoć kriči i napokon naravski svigdar je na breg splaval. Kupelno društvo višekrat se dobro zabavljalo i smejal o nje-govim norijam. Nego ove dane, kak iz Sik-loša javiju jako dobre volje bil je plivačn mešter. Malo više vinčeka vzel je k seb kak bi potrebno bilo i na znanje dal ku pelnikom, da sada bude produciral onoga koj se vtapla i da samoubojnik će postati. Prije nek bi vu vodu bil skočil sprical se od svoje žene i od sina i zatim se pripeli zadnji skok. Slapi se iz jedinju ober njegove glave i svaki želno čeka, gda i kada hoće se pojaviti. Nego ovo je jako dugo tr-pelo. Publikom se strašil, al ravno onde, gde je nuter duknul velika globočina bila je. Za kratak čas se čuje pomoć! Naravski kupelniki se smijeju misleći, da se šali. Na-jedenkrat samo vidiju, da se Sunyog An-raš opet podurne i više nit ne dojde gori. Komu na četrlj dan našli jesu njegovo mrtvo telo pri melinu.

Ogñenu smrt trpeče puca.

Od strahovitoga pripečenja dobiv mo glasa iz Salajevska zvanoga sela. Vu Don potoka krajevini vu jednim škednju tride-set i tri mladih pucah je zgorelo. Puce najmre, koje su vu jednom marofu polsko delo obavljale, vu od pregajanje težakih deč-kov vu škeden se jesu skrile i vrata za sobum zaklenule. Mužkarci iz fanilnosti su vužgali škednja na tuliko, da svih trideset i tri pucah su vu njem bite zgorele.

Krvoločni ispan.

Iz Nagyvaradina telegrafiraju. Poljeg Bihar občine na Regeni marofu žnjaci su svadju započeli, ar Ernst Gyula ispan je jednoga delavca strelil bil. Ernst najmre je Ungvari Šandora kćerki plusku dal puca je ovo povedala svojemu otcu, koj se s ispanom radi toga počel sdatiti. Ov med svad-jom Ungvarija prestrelil. Ostali delavci su se vsi proti ispanu navalili, na tuliko, da su žandari morali dojt na lice mesto, koji su reda načinili med njimi.

Gabona žrtek. — Čiena žitka.

I m-mazsa.	I m-cent	kor fill.
Buza	Pšenica	14,50 —
Zab	Zob	10,50 —
Rozs	Hrč	10,00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	00 00 —
» » ó	» stara	13 40 —
Árpa	Ječmen	10 50 —
Fehér bab uj	Grah beli	15 00 —
Sarga » »	» žuti	12 80 —
Vegyes » »	» změšan	12 00 —
Lenmag	Len	20 00 —
Bükköny	Grahorka	10 00 —

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

i bedaki nemaju viere. On je molil čisto te je želel po smrti biti sahranjen u cirkvi sv. Štefana, gde i leži. Na tako zvanom »Heldenplatzu» pak stoji njegov spomenik za-jedno sa spomenikom nadvojvode Karola, otca nedavno umrvšega nadvojvode maršala Albrechta.

Dobljena igra.

Stari Jakob je tiral dva junca na sa-jam, pak pošto su junci bili baš liepa marha našli su se kupci hitro oko njega i za kratko vrijeme je moj Jakob junce prodal i tri sto forinti, samih novih petdesetačah u bugjilariš strpal a ovoga liepo u široki žep iz nutra na ljabcu namiestil, ljabcu od gore do dole skopčil te si sada, liepo bez brige oko hodeć, cieloga sajma pregledal. Poslie je išel med pečenjare, tam je malo založil i dviami časami vina se okcepil i sad će moći pomalo na put domov se spravljati.

Njegov put pako je vodil kroz jednu uzku ali dosta dugu šumicu tak da je kroz nju moral dobar fertal ure koracati. On anda se sad digne te u desnoj ruki omas-nom furkuš botom a u lievom žepu ljabcu šestemi posve novemi petdesetačami dojde do šumice.

Jakob je malo duže sajma pregledaval,

a i nebi se smel bil tak dugo kriepiti, jer kad je došel do šumice, već se je pričelo tnućiti. — Nikaj zato, ima Jakob furkuš botu, koja je vrlo dobar pajdaš u potrebi.

Kad je Jakob došel do sredine šumice, eto ti stupi iz grmlja nieki vagabund pred njega, koj je tam na sajmu pri njegovoj trgovini prisutan bil i iz daleka gledal, kako mu je kupac junčev šest posve novih petdesetačah nabrojil. Ov anda vagabund je mislil, da kad je polag bil pri trgovini, da je onda zato odmah i Jakobov ketuš postal, pak stupivši iz guščare pred njega vikne: »Ti imaš tri sto forinti pri sebi, polovicu daj sim, ako hoćeš duže živeti!» — i stum mu drži navignenu pištolu pod nos.

Jakob se prestraši i skup domisli, pak veli: »Rado ti dam, ali jeli nebude onda i ov drugi hotel onu drugu polovicu?»

»Koj drugi?» — veli vagabund, te se prestrašeno obrne misleći, da netko za njim stoji. A kad je bil hrptom k Jakobu obr-njen, onda:

»Ov tu!» — veli Jakob, lupi ga furkušnicom po glavi, da se je odmah na zemlju zmotal te svojim novimi petdesetačami otide hitro domov prije nego je vagabund ksebi došel.

Em Kollay.

I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hajdinyák Márk végrehajlatának Kutnyák József drávaszentiváni lakos elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a kielégítési árverés 232 korona tőke annak és pedig 102 koronának 1902. évi juliushó 17-től 130 Korona után pedig 1902 évi jul. hó 9-től járó 6 % kamatai 27 kor. 25 f. per, 21 kor. 75 f. végrehajtási kérelmi, 16 kor. 80 fill. jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett a végrhajt. törv. 144 és 146 §-ai értelmében elrendellettén a nagykanizsai kir. törvényszék és csáktornyai kir. jbiróság területén levő a drávaszentiváni 186 tkv. 295 hrsz. 890 négyszögöl területű 237 K. becsárban, a drávaszent-

iváni 548 tk. 16/a/3 hrsz. 1274 $\frac{1}{6}$ négyszögöl területű belsőség melyen a 67 pépsorsz. ház is létezik 827 K., 113/1 hrsz. a. 744 négyszögöl területű szántó 188 Kor., 151/8 hrsz. 893 $\frac{2}{6}$ négyszögöl területű szántó 214 K. és 317/2 hrsz. 806 $\frac{1}{6}$ négyszögöl területű erdő 193 K. becsértékben az összes ingatlanok a végr. t. 156 §-a értelmében egészben

1903. évi augusztus hó 19-én délelőtt 10 órakor

Drávaszentiván községhezánál dr. Hajos Ferencz ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fognak.

Megjegyeztetik, hogy a drávaszentiváni 548 tk. C 1, 2 sz. a. Poszavec Mihály és neje Novák Ilona javára bekebelezett szolgálmi jog egyáltalában nem az ezen ingatlanokrászor C 5 és 186 tk. C 5 sorsz. a. Poszavec

313
Francziska javára bekebelezett szolgálmiog pedig csak annyiban érintetik, hogy a mennyiben a drávaszentiváni 548 tk. felvett ingatlanok 1000 K. és 186 tkvben felvett ingatlan szinte 1000 koronáért a szolgálmi jog fenntartásával el nem adatnának — az árverés hatálytalanná válik és ezen ingatlanok Poszavec Francziska javára biztosított szolgálmi jognak fenntartása nélkül azonnal ujon eladtni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10 $\frac{1}{2}$ %-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 23 K. 70 f., 82 K. 70 f., 17 K. 80 f., 21 K. 40 f. és 19 K. 30 f.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1903. június 10. 990

Minden vevő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) az alatt említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN (Triest mellett) ajánlja beltől!

GYOGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kiserleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona 1/2 palack 2:60

Kapható: CSÁKTORNYÁN,

TODOR R.-utóda fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árút (eredeti csomagolásban) a fent említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Wien
* * IX. Spitalgasse 31. * *

910 20-52

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Wien
* * IX. Spitalgasse 31. * *

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyan

a legújabb gyorsajtókkal és diszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák,

körlevelek, hivatalos- és magánnyomtatványokat, rőpiratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.

Hirdetmény.

Drávaegyház község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított s azzal egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és 1881. XVI. t. cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t. cz.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §-a alapján — ideértve e §§-oknak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-a, 1891. XVI. t. cz. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések: vagy az 1886. XXIX. t. cz. 21. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket 1904. évi január hó 31-ig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert e meghosszabbíthatatlan záros határidő után benyújtott törlési kereset harmadik, időközben nyilvánkönyvjogot szerzett személy hátrányára nem szolgálhat

2. hogy mindazok, kik az 1885. évi XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. 6 §-ában foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellen ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat 1904. évi január hó 31-ig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert e meghosszabbíthatatlan záros határidő után ellenmondások figyelembe vételét nem fogadják.

3. hogy mindazok, kik a telekkönyv átalakítása tárgyában körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t. cz. szerinti eljárás s ez ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt aránybejegyzést sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz 1904. évi január hó 31-ig nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek ellen nem érvényesíthetik s az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben ahhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Perlakon, 1903. évi július hó 17-ik napján.

Dr. Fischer József kir. aljársbíró.

988 1—3

≡≡≡ Sok pénzt ≡≡≡

takarít meg, ki szükségleteit

HESSEL JAKAB helybeli áru-

házában szerzi be.

Költözködés miatt mélyen leszállított áruk.

955 13—

**Mostani üzlethelyisége
a mellette levő lakás-
sal együtt kiadó.**

Takarékoskodni

lehet a sokszorosan kitüntetett és régóta jól bevált
MAGGI-IZESÍTŐ

534 23--

helyes használata mellett.
Néhány csepp — a tállásnál hozzátéve — elegendő, hogy ezáltal gyenge levegeknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes ízt adhassunk.
— Üvegcsekében 50 fillértől kezdve (utántöltve 40 fillértől kezdve).
Kapható minden fűszerkereskedésben, csemege-üzletben és drogueriában.

MAGGI-Kitüntetések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 físzlevelfdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889 és 1900-iki párisi világkiállításokon, (Maggi Gyula bírálótag).

3621 sz. lk. 903

Árverési hirdetemény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Tamás János ügyvéd perlaki lakosnak mint Kollarics György, Horváth Iván és neje Krizsaics Anna Herkovecz István és neje Varga Francziska orehoviczai lakosok meghatalmazottjának kérvénye folytán a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő az orehoviczai 517 szljkyben felvett 335 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{189}{240}$ rész jutaléka 968 kor., u. o. 518 szljkyben felvett 450 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{189}{240}$ rész jutaléka 173 kor., u. o. 519 szljkyben felvett 228 hrsz. ingatlannak Herkovecz István, és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{278}{480}$ rész jutaléka 145 K., u. o. 520 szljkyben felvett 112 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth István és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{189}{240}$ rész jutaléka 291 K., u. o. 521 szljkyben felvett 305 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{158}{240}$ rész jutaléka 68 K., u. o. 463 szljkyben felvett 138 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{110}{240}$ rész jutaléka 50 K., u. o. 36 szljkyben felvett 488 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{158}{240}$ rész jutaléka 175 K., u. o. 397 szljkyben felvett 41 hrsz. 37 népsorsz. ház, udvar, kert, rét és legelő s a hozzátartozó aránylagos legelő s erdőilletménynek Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna nevének álló $\frac{141}{240}$ rész jutaléka 144 K., és a 142 szljkyben felvett 179 hrsz. ingatlannak Horváth István és neje Krizsaics Anna nevének álló $\frac{9}{12}$ rész jutaléka 156 kor. kikiáltási árban, mint becsárban és pedig az orehoviczai 517, 518, 519, 520, 521, 563, 36 és 397 szljkyben felvett ingatlan jutalékok özv. Kollarics Balázs orehoviczai lakos szolgalmi jogának fentartásával az

1903. évi augusztus hó 17 napján d. e. 10 órakor

Orehovicza község házábanál Dr. Tamás János perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó végrehajtási árverés joghatályával önkéntes bírói árverésen eladatni fognak.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10 %-a bánatpénz fejében letenni kötelesek.

Perlakon, 1903. június 2 992

2769/tkv. sz. 903.

Árverési hirdetemény.

A perlaki kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dornik Mára

f. Szabocsáncz Ivánné alsódomborui lakosnak Szabocsáncz Marton, Szabocsáncz Mihály alsódomborui és Szobocsáncz Istvánné gudoveczi (Horvátország) lakosok elleni vhaajtási ügyében 158 K 44 f. tőke ennek 1901. évi december hó 13. napjától járó 5% kamatai 44 K 30 f. perbeli, 19 kor. vhaajtás kérelmi, 28 K 90 fill. vhaajtás foganatósítási eddigi és 23 kor. 60 fillér árverési kérvényi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő az alsódomborui 207 szljkyben felvett 1127 hrsz. ingatlan a vh. törv. 155. §-a alapján külön s 156. §. alapján egészben 33 kor., 1258 hrsz. ing.

21 K, 1358 hrsz. ing. 116 K, 1362 hrsz. ing. 131 K, 2713 hrsz. ing. 78 K, 2772 hrsz. ing. 100 K, 3168 hrsz. ing. 74 K, 3891 hrsz. ing. 42 K, 4220 hrsz. ing. 100 K. kikiáltási árban mint becsárban az

1903. évi augusztus hó 28-ik napján d. e. 10 órakor

Alsódomboru község házábanál dr. Tamás János perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10 %-át bánatpénz fejében letenni kötelesek.

Perlak, 1903. május 2. 991

860 kig 1903.

Hirdetemény.

Mely szerint alulírott községi előjáróság közhírré teszi, miként a község tulajdonát képező vadászati jog 1904. évi január hó 1-től kezdődőleg 6 egymástán következő évre a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen

1903. évi szeptember hó 5. napján d. e. 9 órakor

fog bérbeadni: kikiáltási ár 80 K., bánatpénz 40 K.

Az árverési egyéb feltételek a jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.
Kelt Muracsány, 1903. augusztus 1

Haris Károly sk.

jegyző.

996 1—1

Vranorics Antal sk.

bíró

Hirdetemény.

Alulírott községi előjáróság közhírré téteti, hogy Perlak község két nagyobb épületjavítást s átalakítást eszközöltet, mely munkára költségvetés szerint 4117 korona 34 fillér van előirányozva.

A munkákat nyilvános szóbeli árlejtésen

1903 évi augusztus hó 12-én d. e. 9 órakor

a községi irodában lesz kiadva.

Övadék nem kívántatik.

A feltételek betekintheők.

Perlakon, 1903. évi augusztus hó 2-án.

Zala József

jegyző

995 1—1

Glavina András

bíró.

Hirdetemény.

Benkovecz község közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező „Amerika“ vendéglő

f. évi augusztus hó 23-án délután 3 órakor

a helyszínen további 3 évre bérbe fog adatni.

Kozják Ignác

bíró.

993 1—3

Hirdetmény.

Drávaegyház község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított s azzal egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és 1881. XVI. t. cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t. cz.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tételik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §-a alapján — ideértve e §§-oknak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-a, 1891. XVI. t. cz. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések: vagy az 1886. XXIX. t. cz. 21. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutalják, e végből törlési keresetüket **1904. évi január hó 31-ig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert e meghosszabbíthatlan záros határidő után benyújtott törlési kereset harmadik, időközben nyilvankönyvjogot szerzett személy hátrányára nem szolgálhat

2. hogy mindazok, kik az 1885. évi XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. 6 §-ában foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellen ellenmondással élni kívánának, írásbeli ellenmondásukat **1904. évi január hó 31-ig** bezárólag e tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert e meghosszabbíthatatlan záros határidő után ellenmondások figyelembe vételni nem fognak.

3. hogy mindazok, kik a telekkönyv átalakítása tárgyában körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t. cz. szerinti eljárás s ez ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogaikat bármily irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt aránybejegyzést sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz **1904. évi január hó 31-ig** nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után az átalakításkor közbetjött téves bevezetésből származó bárminemű igényeiket jóhiszemű harmadik személyek ellen nem érvényesíthetik s az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben ahhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Perlakon, 1903. évi július hó 17-ik napján.

Dr. Fischer József kir. aljárásbíró.

988 1—3

≡≡≡ Sok pénzt ≡≡≡

takarít meg, ki szükségleteit

HESSEL JAKAB helybeli áru-

házában szerzi be.

Költözködés miatt mélyen leszállított áruk.

955 13—

**Mostani üzlethelyisége
a mellette levő lakás-
sal együtt kiadó.**

Takarékoskodni

lehet a sokszorosán kiütemelt és rögöta jól bevált
MAGGI-IZESÍTŐ

534 23--

helyes használata mellett.
Néhány csepp — a tálatnál hozzátéve — elegendő, hogy ezáltal gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes ízt adhassunk.
— Üvegekben 50 fillértől kezdve (utántöltve 40 fillértől kezdve).
Kapható minden fűszerkereskedésben, csemege-üzletben és drogeriában.

MAGGI-kiütemések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889 és 1900-iki párisi világlkiállításokon, (Maggi Gyula bírálótag).

3621 sz. tk. 903

Árverési hirdetemény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Tamás János ügyvéd perlaki lakosnak mint Kollarics György, Horváth Iván és neje Krizsaics Anna Herkovecz István és neje Varga Francziska orehoviczai lakosok meghatalmazottjának kérvénye folytán a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő az orehoviczai 517 szljkvben felvett 335 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{189}{240}$ rész jutaléka 968 kor., u. o. 518 szljkvben felvett 450 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{189}{240}$ rész jutaléka 173 kor., u. o. 519 szljkvben felvett 228 hrsz. ingatlannak Herkovecz István, és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{278}{480}$ rész jutaléka 145 K., u. o. 520 szljkvben felvett 112 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth István és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{189}{240}$ rész jutaléka 291 K., u. o. 521 szljkvben felvett 305 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{189}{240}$ rész jutaléka 68 K., u. o. 463 szljkvben felvett 138 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{110}{310}$ rész jutaléka 50 K., u. o. 36 szljkvben felvett 488 hrsz. ingatlannak Herkovecz István és neje Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna és Kollarics György nevének álló $\frac{158}{210}$ rész jutaléka 175 K., u. o. 397 szljkvben felvett 41 hrsz. 37 népsorsz. ház, udvar, kert, rét és legelő s a hozzátartozó aránylagos legelő s erdőilletménynek Varga Francziska, Horváth János és neje Krizsaics Anna nevének álló $\frac{141}{210}$ rész jutaléka 144 K., és a 142 szljkvben felvett 179 hrsz. ingatlannak Horváth István és neje Krizsaics Anna nevének álló $\frac{9}{12}$ rész jutaléka 156 kor. kikiáltási árban, mint becsárban és pedig az orehoviczai 517, 518, 519, 520, 521, 563, 36 és 397 szljkvben felvett ingatlan jutalékok öz. Kollarics Balázs orehoviczai lakos szolgalmi jogának fentartásával az

1903. évi augusztus hó 17 napján d. e. 10 órakor

Orehovicza község házábanál Dr. Tamás János perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó végrehajtási árverés joghatályával önkéntes bírói árverésen eladati fognak.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10 %-a bánatpénz fejében letenni kötelesek.

Perlakon, 1903. június 2. 992

2769/tkv. sz. 903.

Árverési hirdetemény.

A perlaki kir. bíróság mint felekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dornik Mára

f. Szabocsánecz Ivánné alsódomborui lakosnak Szabocsánecz Marton, Szabocsánecz Mihály alsódomborui és Szabocsánecz Istvánné gudoveczi (Horvátország) lakosok elleni vjhajtási ügyében 158 K. 44 f. löke ennek 1901. évi december hó 13. napjától járó 5% kamatai 44 K. 30 f. perbeli, 19 kor. vjhajtás kérelmi, 28 K. 90 fill. vjhajtás fogantatási eddigi és 23 kor. 60 fillér árverési kérvényi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő az alsódomborui 207 szljkvben felvett 1127 hrsz. ingatlan a vh. törv. 155. §-a alapján külön s 156. §-a alapján egészben 33 kor., 1258 hrsz. ing.

21 K., 1358 hrsz. ing. 116 K., 1362 hrsz. ing. 131 K., 2713 hrsz. ing. 78 K., 2772 hrsz. ing. 100 K., 3168 hrsz. ing. 74 K., 3891 hrsz. ing. 42 K., 4220 hrsz. ing. 100 K. kikiáltási árban mint becsárban az

1903. évi augusztus hó 28-ik napján d. e. 10 órakor

Alsódomboru község házábanál dr. Tamás János perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladati fognak.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10 %-át bánatpénz fejében letenni kötelesek.

Perlak, 1903. május 2.

991

860 kig 1903.

Hirdetemény.

Mely szerint alulírott községi előjáróság közhírré teszi, miként a község tulajdonát képező vadászati jog 1904. évi január hó 1-től kezdődőleg 6 egymásután következő évre a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen

1903. évi szeptember hó 5. napján d. e. 9 órakor

fog bérbeadni: kikiáltási ár 80 K., bánatpénz 40 K.

Az árverési egyéb feltételek a jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.
Kelt Muracsány, 1903. augusztus 1

Haris Károly sk.

jegyző.

996 1—1

Vranorics Antal sk.

bíró

Hirdetemény.

Alulírott községi előjáróság közhírré téteti, hogy Perlak község két nagyobb épületjavítást s átalakítást esz-közöltet, mely munkára költségvetés szerint 4117 korona 34 fillér van előirányozva.

A munkákat nyilvános szóbeli árlejtésen

1903 évi augusztus hó 12-én d. e. 9 órakor

a községi irodában lesz kiadva.

Övadek nem kívántatik.

A feltételek betekintheők.

Perlakon, 1903. évi augusztus hó 2-án.

Zala József

jegyző

995 1—1

Glavina András

bíró.

Hirdetemény.

Benkovecz község közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező „Amerika“ vendéglő

f. évi augusztus hó 23-án délután 3 órakor

a helyszínen további 3 évre bérebe fog adatni.

Kozják Ignác

bíró.

993 1—3

Fölvívás!

12 forinttól 15 forintig

készülnek műhelyben remek szabású divatos férfiföltönyök, felöltők mérték után a legfinomabb gyapjuszövetekből.

TIMÁR LAJOS

férfiszabó terme

Budapest, VIII., Gyöngygyűk-utca, 9., I. em.

Vidéki rendeléseknél egy mintaruha mértékül beküldendő.

Vidékre ha 4 ruhát rendelnek egy helységben, odaküldöm utazó szabászatot divatos, gazdag posztóminta gyűjteményemmel, bemutatás és pontos mértékvétel miatt.

899 20—*

Kiadó lakás.

Csáktornyan a Zalaujvári-utczában

4 szoba,
konyha

stb. összes hozzátartozókból álló

utczai lakás azonnal kiadó.

Bővebbet a tulajdonos

Rosenberg Lajosnál.

989 2—

KI AKAR

egyéves önkéntes

LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előírt iskolákat nem végezték, előkészítőségre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Aki már sor alatt állott, elkéselt. Születési év közlendő.

Prospektust ingyen és bérmentve küld:

== LICHTBLAU ALBERT ==

a katonai előkészítő tanf. igazgatója, Debreczenben.

Tanbizottság: eddei DRAUGENTZ JÁNOS ny. ezredes és németujfalusi SIMONFFY GYULA ny. huszár alezredes és JÁROSSY LAJOS ny. százados.

Felügyelő: a nm. vallás- és közokt.-ügyi m. kir. miniszterium megbízásából a tank. kir. főigazgató.

810 1—2

Egy jó erkölcsű ifjú
tanulónak

felvétetik

TODOR R. utóda

fűszer- és csemegekereskedésében
Csáktornyan. 997 1—

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkímélőbb s ennélgyere
legnépszerűbb szappan. — Minden
kérs. alkalmazzák mentos.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Liliom-kenőcs

— Crème de Lys —

Gyorsan és biztosan működő, tiszta, nem ártalmas szer a szep-lő, az arcz tisztáltsága, pat-tanások, májfoltok sat. ellen.

Ára a hozzátartozó szappannal együtt, ha a pénz előre beküldetik: 2 K. 20 fill.

Megrendeléseket elfogad:

Riedl Ferencz

„Salvator“-hoz címzett gyógyszer-tára

Varazsdon.

957 11—20

Pomada od liljana.

— Crème de Lys —

Brzo i sigurno djelujuće, čisto neškodljivo sredstvo proti sunčanim pjegam (Sommersprossen) nečistoći lica kao priščevom crvenilu i jetrenim pjegam (Leberflecke).

Ciena sa k tomu spadajućim sapunom ako se novci napravo pošalju 2 kor. 20 fillira.

Naruče prima: Ljekarna K' Salvatoru

Franje Riedla Varaždin.

Zsákkölcsönző intézet Nagykanizsán.

Van szerencsém a t. ez. érdekeltek b. tudomására hozni, hogy Nagykanizsán Nádor-utca 4 sz. alatt egy

zsákkölcsönző-intézetet

rendeztem be.

Csupán kitűnő anyagu új zsákokat szerezvén be, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy b. rendelőim megbízásait megelégedésükre teljesíthetem.

Szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Özv. Fischel Fülöpné.

Szőlőbirtok eladás.

Zakál Henrikné a Víziszentgyörgyön levő szőlőbirtokát jutányos áron eladja. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál (Csáktornya).

704 1—2